

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

Brassó, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Szt.-János-utca 19. sz. I. emelet, hol a szerkesztő naponta 4-5 óra között található. Kis-Küküllőmegyei érdeklő közlemények Győssy István szerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL

Brassó, Szent-János-utca 19. sz. (új) I. emelet. Hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 7 frt, felévre 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 80 kr. bélyeg-ajánlatot fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (János) Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát. Bécsben: Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

A brassói nyugdíjintézet reformjához.

A brassói nyugdíjintézet most összehívott közgyűlése hivatalosan a fölött dönteni, vajjon az intézet, tekintettel ama nagyobb mérvű veszteségekre, melyeket a múltban főleg a kelténél nagyobb nyugdíjrészek kiutalványozása által szenvedett, feloszlatassék-e, avagy a nyugdíjigények kiszámítását helyesebb alapokra fektetve, újabb tagok fölvétele mellett működését folytassa. A feloszlás, illetőleg felszámolás ismét kétféle lehet és pedig vagy azonnali, melynél az összes vagyoni részek lehetőleg gyorsan értékesíttetnek és az így befolyó pénzek az egyes tagok között igényjogosultságuk arányában kiosztatnak, avagy pedig a felszámolás természetesen hajtatik végre, olyképen, hogy az intézet új tagokat többé nem vesz fel, hanem a már fennálló kötelezettségeit a nyugdíjfizetést illetőleg, utolsó tagjának elhaláláig — mely ténynyel a társaság magától megszűnik — fentartja.

Tekintettel az intézet humanus céljaira és magának az ügynek szélesebb körre kiható fontosságára, helyénvalónak találjuk itt e kérdéssel foglalkozni és nézeteinket az ügyet illetőleg, lehetőleg röviden kifejteni.

Az első kérdés, mely tisztába hozandó, ez: vajjon az adott viszonyok között, az intézetnek további rendes fennállása, vagy pedig felszámolása megfelelőbb-e; és ha ez utóbbi mondatnék ki, a természetes vagy pedig a rögtöni felszámolás célszerűbb-e?

A rögtöni felszámolás a jelen körülmények között, a leghelytelenebb módja volna a baj orvoslásának, mert eltekintve attól, hogy az intézmény humanus jellegével homlokegyenest ellenkezik, a nyugdíj élvezetében már levők ebbeli jogosultságuknak hirtelen megszüntetése által különösen az előrehaladottabb korúak, a tőkerészletük teljes visszafizetése által is, oly jogsérelmet szenvednének, mely egyesekre nézve a megélhetést is kérdésessé tehetné, mivel az illetők a reájuk eső tőkerészletért semmiféle ilyenmű társaságnál maguknak hátralevő napjaikra csak megközelítő életjáradékot sem

biztosíthatnának. De helytelen volna azért is, mivel az így siettetett liquidationál az ingatlan vagyონrészeknek értékesítése csak ismét nagyobb veszteségeket idézne elő és az egyes tagok végeredménykép oly csekély tőkerészleteket kapnának vissza, a mely befizetéseikhez semmi arányban sem volna!

A mi a természetes liquidatiót illeti, erre nézve be kell vallanunk, hogy első tekintetre ez látszik leghelyesebbnek, különösen ha tekintetbe vesszük azt, hogy a közönség bizalma az intézet irányában az utóbbi időkben erősen megingott és így újabb tagok jelentkezésére nem igen lehet számítani. De figyelembe vevendő, hogy ezen természetes megszüntetése az intézménynek csak egy bizonyos ideig folytathatna rendben, addig t. i., míg az intézet rendelkezésére álló tőke elég nagy a kezelési költségek elviselésére; mihelyt azonban a tagok száma és így a tőke nagysága is annyira lepadt, hogy a kezelési költségek a bevételek és a kifizetendő nyugdíjak különbözetéből nem fedezhetők: a kezelési költségek az alapot támadják meg és a még élő biztosítottakra nézve a nyugdíjjogosultságot illuzóriussá teszi. Látjuk tehát, hogy a liquidatio ezen módja az intézmény ifjabb tagjaira nézve veszélyes. — Legjobb volna még, ha a közgyűlés azon esetre, hogy a működés folytatását nem hajlandó megszavazni, az egész intézetnek valamely más nagyobb, a tagoknak a jövőre elég garanciákat nyújtó biztosító intézetbe való beolvadását mondaná ki. Azt hisszük, hogy lehetne hazánkban oly biztosító intézetet találni, mely az összes kötelezettségeket méltányos feltételek mellett magára vállalná.

Végre lehetséges és a mennyire a rendelkezésünkre álló iratokból meggyőződhetünk, legvalószínűbb is, hogy a közgyűlés az üzem folytatását fogja kimondani. Az üzletvitel folytatása mellett szól az is, hogy az az egyedüli mód, melynél kellő gond mellett további veszteségek teljesen elháríthatók. Természetesen föltételezve, hogy a bizalom az intézet iránt még annyira meg nem ingott, hogy új tagok fölvetelre kellő számmal ne jelentkezzenek. —

Különben is a bizalom bár lassan, de még mindig újból megszerezhető, ha az alapszabályok kellően módosíttatnak és az egész ügykezelés az igényeknek szigorú szemmel tartásával folyik, de különösen a kifizetendő nyugdíjak nagysága helyes matematikai alapokon számíttatik ki.

A mint az előttünk fekvő szervezeti tervezetből látjuk, a brassói nyugdíjgyesület előjárósága a kezdeményezést e tekintetben Albrich Károly főreáliskolai igazgató útbaigazításai alapján, némi eltéréssel ugyan, már megtette s különösen az úgynevezett „egység” kiszámítását, bár szigorúan tudományos szempontból nem egészen helyeslehetőség, de a gyakorlati igényeknek teljesen megfelelő alapokra fektette. Azt hisszük, hogy ezen alapokon indulva, az intézmény működésének akadálytalan folytatására képes leendő; de mindazonáltal kötelességünknek ismerjük két dolgot a tisztelt közgyűlés figyelmébe ajánlani, nevezetesen:

1) hogy az „egység” kiszámításánál alapul felvett 5%-os kamatoztatása a tőkéknek sem a jelenlegi átlagos pénzviszonyoknak, sem pedig különösen az intézet helyzetének meg nem felel. A nyugdíjgyesület vagyonának tetemes és kelténél nagyobb része ingatlanokba van fektetve, melyek a felvett 5%-os kamatnak megfelelő hozadékot nem hajtának; ennek következtében kénytelen a tőkének másik részét olyképen elhelyezni, hogy az ott elért kamattöbblet a hiányt fedezze! Hogy ez magának a tőkének veszélyeztetése nélkül lehetséges-e, akkor, midőn a pénzpiacra teljes biztonságot nyújtó adósoknak átlag 5%-on szívesen kölcsönöznek, — nem szorul bővebbi magyarázatra. Már pedig egy nyugdíjgyesületnek pénzeit nem szabad a nagyobb jövedelem kedvéért kockáztatni; de ezt, úgy hiszem, nem is teszi, hanem egyszerűen a jövedelemhez képest kisebbitik az „egység” értékét. Így történt ez már magában a tervezetben kiszámított „egység”-értékével is, mely ott 39.402531 krban van 1889-re megállapítva; holott annak a tervezet számításait alapul véve, 5 százalék mellett 41.170212 krnak kellene lenni. Kérdés: vaj-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Ifjúság.

(Folytatás.)

István azonban nem volt közönséges ember, mert ha az lett volna, nem foglalkoznám vele külön. Ifjúkorában szenvedélyes vadász lévén, megszokta a tevékenységnek legalább azt a nemét s a mikor bekövetkezett rá is a semmittevésnek tulajdonképpen ostoba, hosszú korszaka, megunta hamar, beállott katonának. A kardesörömpölés azonban nem volt nagyon inyére családjának s ott kellett hagynia bajtársait s lemondani a kínálkozó szép csillagokról, azok arany háttérével együtt.

István tehát folytatta ott, a hol elhagyta s minthogy volt benne annyi műérzék, hogy a semmittevést előkelő és nagy mértékben, sőt bizonyos stílszerűséggel űzze, szerencsésen tönkre jutott, ropant vagyona dacára, néhány esztendő alatt. A bukásból azonban hamar talpra ugrott s nekifogott a munkának. Hivatalt kapott hamar, egy világhírű párisi cégnél s ott dolgozott sok nehéz éven át: jókedvvel, vídáman, szinte azt mondhatnók boldogan, hogy megszabadult attól a nagy vagyontól, a mely amúgy is terhére volt s attól az előkelő életmódtól, melyről sok szépet lehet elmondani, csak azt nem,

hogy mulatságos és kielégítő, olyan emberre, a kinek van szíve és esze.

A munka segélyével István csakhamar visszanyerte azt, a mi jól elveszített: a jómódot, de soha nem vágyódott többé az után, a mitől megszabadult, a dologtalanság után.

Mindezt még csak egy eset fölemlítésével kell kiegészítenem: azzal, hogy valamint a rokonának ölben hurezolásával jó szívéből, úgy egy teljesen ismeretlen asszony megvédelmezésével egy ripők támadása ellen, bátorságáról adott teljes bizonyosságot. Iszonyu párbaj lett ebből a megvédelmezésből s Istvánunk majd belehalt abba a sebbe, a mit kapott; de ellenfele is olyan összekaszaboltan támolygott a harezttérről, hogy még maig is annak a párbajnak a koldusa s az arcán van egy olyan forradás, a melytől a mint némely vidéken mondják, folyton „esuklik a szeme” — csúful hunyorgatván.

Maga ez a történet lehet primitív, sőt unalmas is, de arra, a mire felhoztam, föltette alkalmas: rámutatni, hogy ennyi tevékenység gazdagabb uraink között a legritkább esetek közé tartozik, s bizonyítani azt, hogy ha rendes, józan körülmények között is szüksége van minden férfiúnak arra, hogy ifjúságában szerezzen magának erőt, a melynél fogva elbir minden csapást s még a jólét súlyát is elviselheti. Szüksége van erre annak, a kit az élet kényeztető

körülményei meg nem tanítottak a küzdés kibírására. Azok, a kik bukásban nem bírnak magukon másképp segíteni, mint a nevük vagy személyük áruba bocsátásával, ép olyan nyomorultak, mint a kiket a kétségbeesés váltóhamisítás bűnébe taszít. Hazugság mindkettő: de az egyiket törvény, a másikat a becsületes emberek megvetése sújtja. S kizárva lenni a tisztességből ép annyi, mint bezárva lenni a börtönbe; legalább úgy kellene ennek lennie. Ha aztán a ki kiszabadult a börtönből, képes még fenhordani a fejét, vagy letagadni a megvetést az, a ki rászolgált: az annak a társadalomnak a bűne, a melyben az lehetséges.

Példám ellen kifogásul felhozható az, hogy azt olyan körből szakítottam ki, a mely a rendes, átlagos életen föltette áll, tehát nem is alkalmazható rá. Meglehet. De tekintettel arra, hogy „odafent” élesebb a világosság s ritkább az ember, a ki ott valaminő tettel kiválik, sokkal nagyobb néptömeg látja meg, mintha idelejt követ el valaki olyant, a mi méltó a figyelemre. Aztán a mi társadalmunk az utánzások láncolatából áll s maguk a tények ugyanazok maradnak szinte minden rétegben, bárha a nézetek változnak is. A serfőző is a legszívesebben látja dologtalan úrnak a fiát, ha egy kis módhoz jutott s a bádogos is sporthajlandóságokat affectál, ha vasárnap elmehet a lóversenyre. (Folytatása következik.)

jon a tőkék 5%-kal való kamatoztatásának hirdetése, de tényleg kevesebbnek kifizetése alkalmas-e arra, hogy a bizalmat az intézet irányában fokozza és nem bír-e inkább valami ügyes személyvesztés hatásával? Ezek folytán részünkről is Albrich Károly úr nézetéhez csatlakozva, a tőkéknek 4 1/2%-kal való kamatoztatását tartjuk számítási alapul veendőnek.

2) Tekintettel azon körülményre, hogy az intézet célja tagjainak aggkorában, midőn azok munkaképtelenek vagy kevésbé munkaképesek lévén, egy bizonyos már általuk is előre megállapítható nyugdíjösszeg kifizetése által életfentartásukat biztosítani; elengedhetlennek és főfontosságúnak tartjuk, hogy az egység értéke lehetőleg állandó jellegű legyen és ne függjön minden egyes év üzleti eredményétől. Ez pedig csak egy „nyugdíj-tartalékalap” alakítása által érhető el, a melyre kedvező években az illető évre kiszámított és az állandósított egységértékek összegeinek különbsége átírandó, hogy az így felhalmozott tőkék kedvezőtlen üzletekben az állandó — mondjuk 4 1/2 % kamatoztatás mellett kiszámított egységérték kiegészítésére fordítható legyen. Hogy azonban ezen tartalékalap kedvező viszonyok között a végtelenbe ne nőjön, eleve lehetne maximális nagyságát, vagy az évenként fizetendő nyugdíjak összegének egy bizonyos százalékában, vagy pedig egy előre megállapított kerek összegben meghatározni. Ha a tartalékalap ezen összeget elérte, akkor a fölösleg, mint osztalék az állandó nyugdíjon felül, a nyugdíjegységek arányában az egyes tagoknak kifizetendő volna.

Krbek Arnold.

Belföld.

Országgyűlés. A képviselőház nov. 21-iki ülésében tovább folyt a cultus-vita. Elsőben is Komlóssy Ferencz a „Magyar Állam” stylusában támadta meg a vallás- és közoktatási minister február 26-iki rendeletét, mire a provocált minister a ház általános érdeklődése mellett kezdett szólani. Felolvasott a hercegprímásnak Treforthoz intézett leveléből egy passust annak bizonyosságára, hogy a clerus nem talált dogmatikus akadályt az 1868-ik évi 53-ik törvény-cikk végrehajtására. Folytatólag rendkívüli elmeállé vitatkozott a minister több szónokkal; hol egy-egy ötletet sziporkáztatott, hol meg egy-egy súlyos érvet lökött a vita serpenyőjébe és a mérleg nyelve ma beszéde után még jobban az ő javára billent. Napról-napra, óráról-órára, szinte láthatólag nő a képviselőház rokonszenve és tisztelete Csáky gróf iránt. Ma is minden oldalról helyeselték és éljeneztek beszédét, melyben igen érdekesen fejtegette, hogy a természeti jogot az állam mennyire korlátozza mindenütt és mennyire üdvös, hogy a vegyes házasságokban is törvény által korlátozza a szülőknek ezen természeti jogát a gyermekekre nézve. Kifejtette, hogy az állam a polgári anyakönyvek vezetésével — ha majd erre kerül a sor — nem sérti az egyházakat, mert az állam csak azt veszi vissza, a mi az övé s különben a február 26-iki rendelet is nem a papokat sújtja egyházi funkcióikért, hanem az anyakönyvvezetőket, polgári hivatali mulasztásaikért.

E beszéd nagy hatását az utána fölszólt Grünwald Béla is elismerte, sőt kiemelte, hogy Csáky gr. beszédei hatásának az a titka, hogy bennük nem csupán a minister nyilatkozott, hanem a férfiú cselekedett, ki meggyőződéséhez s nem a ministeri székhez ragaszkodik. Grünwald azután kifejtette a mérsékelt ellenzék sajátos álláspontját, mely szerint elismerik az 1868-iki 53-ik törvény-cikk 12-ik szakasza fentartásának szükségét, elismerik a febr. 26-iki rendelet törvényességét, sőt helyeslik a polgári anyakönyvek behozatalára szolgáló törvényhozási intézkedés iniciatíváját; — de még sem fogadják el a határozati javaslatot, mert első pontjában van egy mondat, mely helyesli a minister eljárását; a mérsékelt ellenzék pedig nem helyeselheti azt, mert a minister rendeletét czélszerűnek nem tartja. Majd az ülés végén Asbóth János fejtegette ki egyéni nézeteit, melyeket a ház pártkülönbség nélkül nagy figyelemmel hallgatott végig. Jogi és egyház-politikai szempontból bírálta úgy az 53-ik törvény-cikket, mint a febr. 26-iki rendeletet s mindkettőben lelkiismereti sérelmet talált katolikus szempontból, mivel azonban elismeri, hogy a minister célja nem az volt a rendelettel, a mit tényleg elért s mivel a vallási béke teljes helyreállítása céljából törvényhozási intézked-

déseket helyezett kilátásba, a szónok várakozó álláspontot fogtal el.

*

A nov. 22-iki ülésben is még mindig az elkeresztelési kérdés dominált. Legérdekesebb volt Apponyi Albert gróf felszólalása, ki az 1868-iki 53-ik t.-cz. 12. §-ának rendelkezéseit elvi szempontból nem tartja az ő meggyőződésével összeférőnek, mindazáltal kijelenti, hogy annak sem fentartása, sem megváltoztatása szempontjából állást nem foglal, sőt ha gyakorlati szempontból kell a kérdésnek ezt a részét tekintenie, ki kell nyilvánítania, hogy a törvényt megváltoztatni nem kívánja. — Azon meggyőződésben van, hogy az 1868. 53. t.-cz. nem elég liberalis. A törvényhozásnak le kell rontania azokat a korlátokat is, melyek a keresztények és zsidók közötti házasságkötésnek akadályul szolgálnak. Az egész ház helyeslése kísérte e szavakat. Apponyi gróf e kijelentésével politikai multja egyik legjelentékenyebb positiv eredményét tagadta meg, mert hiszen ő volt az, ki 9 évvel ezelőtt a keresztények és zsidók közti házasságra vonatkozó törvényjavaslatot a főrendiház segítségével megbuktatta.

Apponyi továbbá szükségesnek tartja a kötelező polgári házasság behozatalát, hogy ez által orvosolva legyenek azok az állapotok, melyek szerint az egyházi hatóságok, saját lelkiismeretük ellenére, kötelesek közreműködni olyan bírósági functiókban, melyek természete és eredményei, hitelveikkel állanak ellentétben. Ilyen positiv közreműködésnek tartja azt, midőn a katolikus szentszéki bíróság a katolikus félre asztal és ágytól való elválasztással befejezett ítéletét a polgári bírósághoz áttenni kénytelen, hol azután az ő ítélete alkalmul szolgál arra, hogy a végleges elválasztás mondassék ki; holott a házasság a katolikus hitelvek szerint felbonthatlan.

A cultus minister irányában Apponyi mély rokonszenvet táplál, de a minister eljárását nem helyesli, nevezetesen a minister febr. 26-iki rendeletének törvényessége iránt vannak aggodalmi. Egyház-politikai aggodalma abban áll, hogy a rendelet az elkeresztelt gyermeknek az egyik anyakönyvbe történt bejegyzését egyszerűen kitöröltnek jelenti ki akkor az anyakönyvből, midőn a pap a másik felekezet lelkészét értesíti az általa történt keresztelésről, holott a törvény az anyakönyvet állami okiratnak tekinti, melyből az egyszer beírt dolog ki nem törölhető; így a a cultusminister mostani rendelete az anyakönyvek örvényben gyökerező jellegén változtat. Vannak aggodalmi a rendelet büntetőjogi sanctiója tekintetében is. A anyakönyvvezetést a kormány állami functiónak jelezte s a cultusminister azt mondotta, hogy az elkeresztelő lelkészek, mint anyakönyvvezetők büntetnek meg; ennél fogva a cultusministeri rendelet azt a helyzetet teremti, hogy az állam a saját közegeinek mulasztásai ellenében rendőri intézkedés folyamidik. A rendőri kihágás statulásának jogát oly nagy mértékben, a mennyire a febr. 26-iki ministeri rendelet igénybe veszi, nem adhatja át a törvényhozás a ministernek.

Nincs kulturharc.

(—rz.) A catholicismusnak Magyarországon államban és társadalomban egyaránt oly praeponderáló szerepe van, hogy bármilyen kulturharc is nehezen válna hasznára. — Mint kezdetétől fogva kétes és kétségbeesett vállalkozás, csak oly államokban forcierozható a katolika egyház részéről a kulturharc, a melyekben nincs mit veszítenie s így a viszály által legfőlebb csak nyerhet, legrosszabb esetben pedig eredeti, elégedetlen helyzetében maradhat.

Tiszta dolog, hogy hazánkban a kulturharc oly ügylet, melyből a római egyház részére nyereséget húzni nem lehet, mert Magyarországon a katolika egyháznak nagyon sok veszténivalója van s mi sem lenne dörébb, mint ha oly kockáztatásokba bocsátkoznék, melyekkel szemben a másik oldalon nem állnak megfelelő esélyek a nyerhetésre. Mindez oly magától érthető, hogy normális időben nem kellene több szót vesztegetni föléle. De az alsó clerus által úzott elkeresztelési izgatás nálunk annyira kihozta rendes kerékvágásából a viszonyokat, hogy nem lesz hiábavaló dolog ezeket a természetes és magától érthető tényeket a legnagyobb nyomatékkal hangsúlyozni.

Ha a viszályban, melyet a clerus a vegyes házasságokból született gyermekek vallási hova-

tartozandósága tárgyában ép oly fölösleges, mint minden irányban káros buzgalommal úz, bőven megvoltak a kulturharc csirái, úgy gróf Csáky Albin vallásügyi minister beszéde úgy hullott alá ezekre, mint dermesztő dér a gyenge csemetékre. Ha van még az okosságnak hatalma az izgató káplánok gondolkodása fölött, ha ezek érzelve még az erkölcsön és hazafias érzésen alapul, akkor clericális részről nem fog ismétlődni a kulturharczhoz való rohanás. Mert gróf Csáky oly meggyőzően bebizonyította az ily vállalkozás oktalanságát, erkölcsellenességét és hazafiatlanságát, hogy többé kétség nem foroghat fenn.

A magyar parlamentben szavai által tartósabb benyomást és melegebb tetszést ritkán keltett minister, mint gróf Csáky az elkeresztelések tárgyában tartott beszéde által. Igazi államférfiúi szellemről áthatott s oly logikai összeállítású volt e beszéd, mely elmés szerkezete s nem kevésbé szilárdsága által imponált. A helyeslés zajos nyilvánításaira lobbant az egész ház, melyek azt bizonyították, hogy vallásministerünk liberális érzelve, hazafias szelleme és erélye, nemkülönben az állami tekintély megőrzése körül tanúsított buzgalma az egész nemzet elismerésében részesül.

A minister szellemdús bizonyítása negativ és positiv irányban mozgott s a mit gr. Csáky nyújtott, az mind a két irányban meggyőző volt. Azt kellett bizonyítani, hogy a februári rendelet kivitelében katolikus dogma nincs megtámadva és hogy e rendeletet törvényessége tekintetében is megtámadhatatlannak kell tartani. És gróf Csáky mind a két irányban teljes és tökéletes bizonyítékot szolgáltatott. A dogmaticus kérdést indokolási láncolatának három része által merítette ki. E bizonyításnak az a kiindulási pontja, hogy az 1868-iki törvény, mely a vegyes házasságból származó gyermekek vallásáról rendelkezik, immár két évtizednél régebben fennáll, a nélkül, hogy dogmaticus szempontból a katolika egyház kifogást emelt volna ellene. Ezzel tökéletesen megegyezik azon körülmény, hogy az episcopus a februári rendeletet a végrehajtási meghagyással kiadta a lelkészeknek, a mi bizonynyal nem történik vala, ha általa a püspökök szorongatva érezték volna dogmaticus lelkiismeretüket. Ezzel pedig tökéletesen el van döntve a dogma kérdése s még csak a rendelet törvényességének kérdése van hátra.

A cultusminister e tekintetben is a legnagyobb érveket vitte a tűzbe. Hogy az anyakönyvelés államrendőri functió s hogy e szerint a ministernek az anyakönyvelés illetőleg kihágásokat statuálnia szabad, azt gróf Csáky eregetice és frappans hasonlatok segítségével bebizonyította. A rendelet törvényessége tehát kérdésen kívül áll s a dogmaticus ügy egész tartalmatlansága kiméletlenül le van leplezve. Itt ugyancsak szabad volt gróf Csáky-nak emelt hangon és egész imponáló személyiségének érvényesítésével proclamálni elhatározottságát, hogy síkra kel ezentúl is teljes erejével a törvény s a benne gyökerező rendelet mellett. Gróf Csáky az állam tekintélyét s törvényeinek souverain hatalmát csorbíthatatlanul meg fogja védeni és őrizni s a belső revolutióval szemben, melyet a katolika egyház kebelében a főpásztorok és az állami tekintély elleni állásfoglalás által a lelkészkező papság úz, azon helyre fog állni, melyet hazafiúi lelkiismerete, állása a törvények őrzetében, az állam tekintélyének védelme számára kijelölnek.

Frenetikus volt a tetszés, melyly a parlament gr. Csáky beszédének adózott. Merítse gróf Csáky e tetszésből azt a biztos meggyőződést, hogy az egész közvélemény egy emberként áll mögötte, eltökélten, síkra szállni az erős kéz és az állami auctoritás politikájá mellett, melyet ő oly őszinte bátorsággal proclámált.

Dalestély.

Egy minden tekintetben fényesen sikerült estélyről, magyar dalárdánk e hó 22-én tartott 10. évi második rendes dalestélyéről kívánunk megemlékezni.

Régebb keletű már az az általános közti dat, hogy dalárdánk a műenklés azon fokán áll, melyre úgy az egyesület maga, mint magyar társadalmunk Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nemes büszkességgel tekinthet. Szíves készséggel ismerjük el, hogy ezt a tudatot és meggyőződést a legközelebbi estélylyel csak mélyebben és erősebben állandósította dalárdánk. Örömmel jelentjük ki, hogy az előadott karok s így az estély erkölcsi sikere még a vérmesebb várakozásokat is kielégítette; s ha voltak nézeteltérések, azok inkább az egyes darabok előadása által előidézett hatások és egyéni felfogások, mint az előadások hiányosságából származhattak. — Doppler „Te vagy, te vagy” és „Virradóra szól a falu harangja” című népdalai régiségük és igazi magyaros zamatjukkal bilincselik le a figyelmet és rezegtetik meg a szív hurjait; Schumann „Czigányélet”-e szintén a közkedvességnek és köztetszésnek darabja, főképp ha a most hallotthoz hasonló átéréssel és felfogással adatik elő. Kreutzer „Imá”-ja a „Granadai éj”-ből egyike volt azon piecek-nek, melyeknek megújítását a közönség szünni nem akaró viharos tapssal kívánta s mely az áhitat szárnyain ragadta a közönséget magával. Huber „Nemzeti zászló”-ja volt mégis a férfikarak koronája, melyet szintén ismételni kellett. Nem is csoda; Huber mestere a nemzeties, hazafias szellemű szövegek zenésítésének. Dalárdánk meg mester ezeknek megjelenítésében. A vegyeskarnak csakis egy szerep jutott, hogy t. i. Lachner „A dal dicsérete” című műdarabját az egész darabon átvonuló nehézség dacára, szép hangfestéssel, elismerésre méltó technikával mutassa be közönségünknek. A karok mellett Konopaszek Laura k. a. mezzo-sopran, és Binder Jenő főreáliskolai tanár úr tenor magándalaikkal hervadhatatlan babérokat szereztek maguknak s kiválóan emelték az estély fényét. Nem tudjuk, mit emeljük inkább ki, az erőteljes és kellemesen ható, tiszta, szép hangot-e, mely fölött nevezett két közreműködő rendelkezik, vagy az iskolázott s a magasabb zene szabályainak megfelelő, határozott előadást! Ha dalárdánk ilyen tehetségeket szerepeltet, csak a közönség elismerésére, köszönetére számíthat, az egyesületnek pedig új babérokat szerez.

Az estély szellemi részéhez méltóan viselte magát közönségünk is. Már 8 órakor minden hely el volt foglalva s fél kilencz órakor a szó teljes értelmében zsufolt ház előtt vette kezdetét az estély. Maurer Mihály es. kir. kamarás főispán úr ő méltósága s méltóságos Pókay János tábornok úr mellett a honoratiorok, kereskedők s iparosok osztályához tartozók is igen-igen számosan vettek részt s a dalárda vezetésével együtt nekünk is sajnálkozásunknak kell kifejezést adnunk a fölött, hogy több igen tisztelt vendégnek a hely szűke miatt vissza kellett az estélyről térnie.

Nem emlékszünk, hogy a mostanihoz hasonló díszes és nagyszámú közönség egyhamar együtt lett volna dalárdánk estélyén. De óhajtjuk, hogy a mutatkozó s most is tapasztalt pártolás ne legyen szalmatűz, hanem így legyen az mindig, mert ezt kívánja dalárdánk érdeme s társadalmunk érdeke is. — Nem szününk meg újra és újra hangoztatni, hogy magyar-ságunknak még ma, ez az egyetlen s legalkalmasabb találkozási helye.

Adjon Isten dalárdánknak szép és jó jövőt; nekünk pedig békét s egyetértést, mert „egy békében s egyetértésben erős magyar intelligenciára nagy feladatok várnak.”

Ilyen célra munkál dalárdánk s ilyenre

Brassói.

Német színház.

Csütörtökön, folyó hó november 20-án színre került az operettek gyöngye, „Die Fledermaus” — s ezzel befejezést nyert a mostani bérlet operett-cyc-lusa. Új operetteket nem adtak volt, hanem inkább az általános közkedveltségnek örvendőket: „Don Cäsar”, „Boccaccio”, „Methusalem herczeg”, „Koldusdiák”, „Czigánybáró” s a hogy másképp várni sem lehetett, mindig telt ház előtt.

A társulat, az idevaló viszonyokat tekintve, teljesen kielégítő. Minden fontosabb szerepre a megfelelő erők állanak rendelkezésre, ha nem is oly kiváló tagok, mint például a tavalyi társulatnál voltak egyesek. — Az összjáték teljes dicséretet érdemel s mindig szaporán folyik az előadás. A kiállítás a jelmezeket illetőleg elég fényes; a mi pedig a színpadot illeti, úgy a brassói „szép” díszletek eléggé ismereteselek.

A csütörtöki darabban a jobb erők csaknem mind közreműködtek. Első helyen említendő „Eisenstein”-né személyesítője Lanz asszony. Csinos színpadi jelenség, ki elég hanganyaggal rendelkezik s azt értékesíteni is tudja. Énekét a tapsokban különben nagyon fukar közönség többször kitüntette. Nagy tet-

szést aratott az igen élénk játéku Rafael k. a. „Adele” szerepében. A férfi szerepekben különben igen ügyes Dworak k. a. mint „Orlovsky” nem érte el azt a sikert, mint előbbi szerepeiben, péld. a „Boccaccio”-ban.

A férfiak közül Tref tenorista, tekintve azok ritka voltát, jó aquisitio s általános meglegedésre adta „Alfred”-et. Kitüntek s szerepüket igen jó humorral adták Männel úr, mint fogház-igazgató s Seeling úr mint „Frosch”. Kossovitz úr „Eisenstein” szerepében jól énekelt s jól játszott.

Sajnálattal nélkülöztünk egyes szép dalokat, pl. a magyar nótát, mely rövidítéseket korántsem pótolták a különben eléggé jól sikerült kis új tréfák a fogházi jelenetben.

Szombaton „Der Unterstaatssecretär” című vígjátékkal nyílt meg a folyó bérlet drámai részlete. Vasárnap pedig színre került „Der Sohn des Wildniss” Helm szép drámai költeménye.

Valamint az operette-előadások teljesen kielégítettek s a tavaszi hosszabb színházi saisonra elég jó kilátást nyújtottak, úgy a vígjátékok személyzete is teljesen megfelelő és főszereplőiben fokozottabb igényeknek is eleget tesz. — Első helyen említendő Lynch Emilia k. a., ki különösen vasárnap a Parthenia szerepében igen nagy sikert ért el hatásos játékaival. Hasonlóképp dicsérőleg kerl megemlékezésünk Diffenbacher urról, ki vasárnap a cím szerepet adta. Megnyerő színpadi jelenség s igen jól alakította a nyers, de őszinte germánt. Robe Toni k. a. már tavalyról előnyösen ismeretes, ki rendkívül kedves játékaival a naiv leányok szerepében általános kedveltséget vívott ki magának.

A közönség meglegedését telt házzal adja tudtul, oly annyira, hogy vasárnap még az orchester tere is ülhelyekkel volt elfoglalva s a zenének künn az előszobában kellett játszania. A zenét a városi zenekar szolgáltatja s praeise játékaival különösen az operette előadásoknál nagyon lényegesen hozzájárult a siker fokozásához.

J. . n.

NAPI HIREK.

Gyászhir. Gróf Károlyi Gyula, a magyar vöröskeresztegylet elnöke tegnapelőtt Budapesten meghalt. Maurer Mihály es. kir. kamarás, főispán megbízásából Tompa Sándor megyei főjegyző és Walther Béla áll. főreáliskolai tanár a tegnapi gyorsvonattal Budapestre utaztak, hogy ott gróf Bethlen András földmivelésügyi miniszterrel, a vöröskereszt-egylet brassóme gyei fiókjának elnökével, a fiók-egylet küldöttsége gyanánt a temetésen résztvegyenek és a ravatalra díszes koszorút helyezzenek.

Fillérestély. A prot. jótékony nőegylet idei 2-ik fillérestélyét, melyen háziasszonyokként Beczö Imréné és ifj. Kovács Jánosné úrnők fognak szerepelni, f. hó 26-án szerdán a „Central” fogadó nagytermében tartja. — Az estély műsora lesz: 1. Felolvasás Bene István úr által. 2. Férfi négyes, előadva a „Dalárda”, 4 tagja: Péter János, Breitmeyer Adolf, Fehér István és Téglás Lajos urak által. 3. Szavaltat Városhy Malvin k. a. által. 4. Magyar népdalok zongorán, czigányzene kísérettel előadja Ridler Antal úr. Műsor után táncz. Belépti díj 20 kr. — Ajánljuk ezen és vezetésnek ígérkező estélyt olvasóközönségünk szíves figyelmébe.

Nyilvános számadás és köszönet. Folyó hó 8-án a róm kath. „Jótékony egylet” által a szegény gyermekek felruházása céljából rendezett hangverseny bruttó-jövedelme összesen 394 forint 30 kr. volt, a mely összegből a kiadásokat 118 forint 13 krt. levonva, maradt tiszta jövedelem 276 forint 17 kr.

A nemes cél előmozdításához különösen hozzájárultak mélt. Maurer Mihály főispán úr 10 frttal, Maurer Viktor bankigazgató úr 3 frttal, több más jötevő összesen 10 frt. 10 krral, Austerlitz mérnöknek 6 nagysága jegyek elárúsítása alkalmával felülfizetésből gyűjtött 7 frt. 50 krt, — mely kegyes áldozatokért az egylet vezetősége ezennel a leghálásabb köszönetet mond.

Együttal a mily kedves, ép annyira elodázhatlan kötelességet teljesít az egylet vezetősége, midőn Konopasek Laura k. a., Binder Jenő tanár, Dr. Matyéka Károly tanár, Linz H., Adler Jaques uraknak és Brennerberg Viktorin k. a.-nak a hangversenyben való szíves közreműködésükért, továbbá a nő-bizottság tagjainak: Dr. Pavelkáné, Jaschik Gy.-né, özv. Rojdl F.-né és Fischer Eliz úrhölgyeknek a belépő-jegyek elárúsítása körüli kegyes fáradozásaiért s végül a hangverseny zenei részének vezetésére felkért és kiküldött bizottsági tagoknak: Brandner karmester, Ja-

schik karnagy, valamint Lassel tanár uraknak az egylet nevében forró köszönetét fejezi ki.

Ujabb adakozás a csángó-szoborra. A tatrangi községi előljáróság 5 frt; községi előljáróság Pürkerecen 5 frt; Karácsoni Sándor erdész Pürkerecen 1 frt; Sipos Sámuel községi főbíró Pürkerecen 1 frt; Gyerkó Márton esküdt Pürkerecen 50 kr., összesen 12 frt. 50 kr. — E lapok 131. számában ki volt mutatva 259 frt. 61 kr., a mostani 12 frt. 50 krral az adakozások főösszege 272 frt. 11 kr. — Az adakozóknak szíves köszönetet nyilvánít és további adakozásokat elfogad: Koós Ferencz kir. tanácsos, tanfelügyelő. — Brassó, 1890. évi november hó 21-én.

Dr. Koch életrendje. A tüdővész gyógyítója, Kochról, mint magánemberről a „P. Ll.”-nak a következő érdekes vázlatot küldi be egyik olvasója: „Több évig laktam Kochhal ugyanegy házban s ha személyes érintkezésünk nem is volt valami benső, mégis volt alkalmam sokat megtudni a tudós életmódjáról és szokásairól. Koch nem szokott korán kelni, sőt ellenkezőleg, különös eseteket kivéve, ritkán hagyta el az ágyat kilencz óra előtt. Toiletteje meglehetősen hosszú időt vesz igénybe, miután nagy gondot fordít rá. Azonnal teljesen felöltözik, a kabátot kivéve, e helyett ujjatlan ruhadarabot vesz föl, mely majdnem olyan, mint egy női hálóköntös. Ezt csak étkezéskor teszi le. A Berlinben obligát reggeli kávé helyet sűrű lisztlevest eszik, melybe rengeteg mennyiségű pirított fekete kenyeret vág. Ezen inkább kiadó, mint lucullusi reggeli után laboratóriumába megy, melyet nem is hagy el délután két óráig. Ekkor van a nagyon egyszerű ebéd, mely áll levesből, sültből és könnyű tésztából. A levest voltaképen legutóljára kellett volna említenem, mert csak a tészta után következik. Pont háromkor a ház előtt áll egy hátsó, egy vén szürke, mely azonban nem a tudós tulajdona, hanem egy lókiadó intézetből kölcsönzi s ezen a lovon Koch mindjárt a háztól sebes ügetésben indulva el, az állatkertbe lovagol. Ez a lovaglás, melynél a tudós némileg különös lovagló-öltözetet és nagy karimájú kalapot visel, egy óráig tart. A délután többi ideje egész esti 8-ig ismét a studiumé. A milyen egyszerű az ebédje, oly gazdag a vacsorája, melynél soha sem szabad kevesebbet, mint 3—4 féle húsételt föladni. Étkezésnél hihetetlen mennyiségű szódavizet fogyaszt. Vacsora után, néha vacsora alatt szokta fogadni barátait és ismerőseit, kikkel egész éjjelig együtt marad élénk társalgásban. Ekkor aludni megy, előbb azonban az ágyban elolvas egy jó csomó politikai és tudományos lapot. Orvosokat s egyéb hozzá személyesen nem közelálló személyeket délután fogad, még pedig, ritka eseteket kivéve, csak laboratóriumában. Bizalmas emberei előtt sokszor keserűen panaszkodik, hogy gyakorta egészen ismeretlen emberek mennyire háborgatják őt látogatásaikkal. Koch nem száraz tudós, a ki csak a maga szakmájáért lelkesül, hanem minden iránt a legmelegebb érdeklődéssel viseltetik, a mi tudomány és művészet terén történik. A közönséges érintkezésben igen előékeny s megnyerő modoru világfi. Csak akkor szófukar, ha laikusok az ő tudományos buvárlatai felől akarják meginteriewolni. Megemlítendő még nagy jótékony-sága. Pénzügyi viszonyait messze túlhaladva, segítyez fiatal, szegény tanulókat, vagy szükségét látó collegákat, s nagyon ügyel arra, hogy egy megszorult ember se hagyja el házáat segély nélkül.

A tüdővész gyógyítása. Stellwag bécsi tanár tegnapi előadásában nagyon tartózkodóan nyilatkozott Koch módszeréről. A laikusok túlságos reménykedése valóban kárhózas és már Berlinből is tiltakoztak ellene. Eddig csak egy konkrét dolgot mernek állítani: azt, hogy a farkasseb gyógyítható. Hogy a lupus és a tuberculosis ugyanegy, arra csak nemrég jöttek rá; vagyis, pontosabban fejezve ki a dolgot, constataáltak, hogy „e két betegség bacillusait nem lehet egymástól megkülönböztetni.” A két nyavalya, csakis ebben egy; a jelenségek egészen mások. A tuberkulózis csaknem kivétel nélkül halálos; lupussszal harmincz évig is élélhet az ember. A dolgot főképp laikus emberek viszik a túlságig. Halálos betegek utaznak Berlinbe, nem gondolva meg, hogy el bírják-e viselni az utazás viszonyosságait, vagy sem. Azt hiszik, hogy tüstént oly egészségesen térhetnek vissza mint a makk, pedig már nem egy eset volt arra, hogy tüdővészeselek belehaltak a berlini utazásba. „Ezért vigyázni kell, uraim!” — fejezte be előadását Stellwag — „Csakis abban hidjenek, a mit Koch mond. Koch mindig igazat mondott; a mit ő állít, az kétségtelen. De most oka volna így imádkozni: »Istenem, óvj meg a jó barátaimtól!” Félek, hogy az egész dolognak rossz vége lesz.

Göthe egészen új világításban. Németországban a waldsasseni lelkész, Lorenz, a minap egyik ünnepi prédikációjába, melyet a martinsbuchi parasztek előtt tartott, hogy hogy nem, belevonta Göthét is. Keneteljes és böles szavai így hangzanak: „Élt egyszer egy lump, a ki már meghalt, Isten legyen irgalmas bűnös lelkének, a ki egy csomó rossz iratot és művet csinált, melyek még most is nagyon el vannak terjedve, mert mohón fálják és dicsérik a mostani lumpok. Ez a lump Göthe volt, ha hallottátok már hírét. Örizedetek munkáitól, mint a gyeheha tüzetől: mert ő nem volt a malasznak embere, hanem a földi hiúságok fia, egy megrögzött lump. Nehogy olyanná neveljétek fiaitokat, mint Göthe volt.”

A delfi ásatások. A francia szépművészeti minster javaslatot terjesztett a ház elé, melyben a delfi ásatások folytatása céljából 400.000 franknyi hitel megszavazását kéri. A francia és görög kormányok közt már régóta folynak tárgyalások ezen ásatások megkezdhetése tárgyában, melyek végrehajtásával az atheni francia iskola fog megbízni. A görög fővárosban nemrég alapított amerikai iskola megmozgott minden követ, hogy az ásatások joga reá bizassék, mert nagyon szerette volna működését ily nagyszabású munkával megkezdeni. A görög kormány azonban épségben tartotta a francia iskolának biztosított jogokat, mely iskola már 1880 ban kezdte meg nagymérvű kutatásait, a melyekről majdnem biztossággal következtethető, hogy a hires Apolló-templom felkutatására fognak vezetni. Valószínű tehát, hogy a francia képviselőház meg fogja szavazni említett célra a 400,000 franknyi összeget, mert ez által nemcsak biztosítva marad a görög földön a francia tudományosság tekintélye, hanem meggátoltatik egyúttal az, hogy a delfi ásatásokat a már működésbe lépett amerikai, vagy pedig a csak nemrég alapított atheni német iskola vegye kezébe.

Tolstoj mint községi csordás. Tolstoj, a hires regényíró, röviddel ezelőtt véletlenül jelen volt egy gyűlésen, melyet a Hosni-joljeni parasztek a végből tartottak, hogy megválasszák a községi pástort. A falu parasztjai nem tudtak azonban közös megállapodásra jutni. Tolstoj a vitakozás figyelmes hallgatója, ekkor azt ajánlotta, hogy válasszák meg őt csordásnak. Igérte a reábizandó munka szigorú teljesítését; fizetést pedig nem is kért ennek fejében. Felszólalását eleinte néma csend követte, majd meg-

szólt egy hang; megkérdezvén a gróftól, vajjon illő-e hozzá ily munkát teljesíteni s hogy képes volna-e faladatnak megfelelni? Tolstoj önértében megsértve, keményen replikázott s biztosította az egybegyűlteket, hogy teljes megelégedésükre fogja a csordási teendőket teljesíteni. A falu lakossága csakugyan eleget tett a gróf ohajának. Tolstoj másnap regge nagy lelkesedéssel látott munkája teljesítéséhez, de az eredmény legkevesbbésem fellet meg a várakozásnak. A falu csordáját ugyanis jókor reggel szokták legelőre kihajtani, ámde az író-csordásnak meg van az a rossz szokása, hogy későn szokott fölkelni, mely körülmény nagy hátrányára szolgált a reá bizott marháknak. Hivatalbeli elődje a falun végig kürtölve, terelte össze a jószágot. Tolstoj pedig a kastély udvarába hajtatta a felügyeletére bizott állatokat, melyeket azután a későbbi órákban kihajtott a legelőre. A falu parasztjai végre megsokallották a dolog s új gyűlést híván össze, felszólították Tolstojt, hogy mondjon le állásáról. Tolstoj sokáig vonakodott, de végre önértében halálosan sértve, kénytelen volt engedni.

Irodalom.

A „Mátyás Diák” című, közkedvelt és legolcsóbb magyar élelzap — a mely a bécsi „Kikerit” van hivatva az országból kiszorítani — mindinkább tartalmasabbá és tetszetősebbé válik. Nagy előnyére történt a lapnak, hogy a Wodianer F. és Fiai hírlap- és könyvkiadó cég tulajdonába ment át, mert azóta sokkal finomabb papíron nyomják és képei versenyeznek a legelső élelzapok rajzaival. A „Mátyás Diák” az aktualis eseményeken kívül ad humoreszket, illusztrált adomákat, a neveltető, jóízű dolgok egész halmazát. A „Mátyás Diák”-ot Murai Károly, az ismert humorista szerkeszti, a kinek a „Huszárszerelm” cz. vígjátéka a napokban a nemzeti színházban nagy tetszéssel került színre és a ki mellé munkatársakul a legelső írók csoportosulnak. A „Mátyás Diák” előfizetési ára negyedévre csak egy forint s a lap bármely naptól kezdve megrendelhető. A kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyús-utca 3. sz.) ingyen és bérmentve készsággal küld mutatványszámokat. A „Mátyás Diák”-ot, a mely hézagot tölt be és a mely minden család asztalán helyet foglalhat, melegen ajánljuk.

*

„Határidő- és sürgetési napló” 1891-re, kir. és közsegi bíróságok, közigazgatási és pénzügyi hatóságok, kincstári ügyészségek, ügyvédek, kir. közjegyzők és bírósági végrehajtók számára, mely a nagyméltóságú m. kir. igazság- és belügyminister urak által 33,429/889. I. M. és 4013—889. B. Ü. eln. sz. a. körrendelettel mint czélszerű az alantos hatóságoknak ajánlatott, több tekintélyes igazságügyi és közigazgatási főbb tisztviselők véleményével pedig támogatott, f. hó. 25-én 93 iv terjedelemben, izléses kiállításban, erői vászonkötésben meg fog jelenni és szerzője Somlyó V. Ignác bírósági végrehajtónál Komáromban megrendelhető. Ára 2 frt.

Brassói vasútforgalom.

Vonatinulások.

Budapest felé: vegyesvonat reggel 4 órakor; gyorsvonat délután 2 óra 43 perczkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor.

Bukarest felé: személyvonat reggel 5 óra 30 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 33 p.-kor; vegyesvonat délelőtt 9 óra 48 perczkor.

Vonaterkezesek.

Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 23 p.-kor; vegyesvonat este 10 óra 31 perczkor.

Bukarest felől: gyorsvonat délután 2 óra 13 perczkor; személyvonat este 7 óra 21 p.-kor; vegyesvonat délután 5 óra 50 perczkor; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predeárlól.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. november hó 23. én.

Román papírpénz à 20 frank	9-05 vétel	9-08 eladás
„ ezüstpénz à 20 „	9— „	9-04 „
Napoleon'or (aranypénz) . . .	9-07 „	9-10 „
Török lira	10-33 „	10-49 „
Arany	5-38 „	5-42 „
Orosz papírrubel	134.— „	136.— „

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társ szerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyössy István (D.-Szt.-Márton)
Laptulajdonos: Harmath Lajos.

HIRDETME NYEK.

Tudatom

a nagyérdemű közönséggel, hogy

ügyvédi irodámat

Brassóban,

nagy piac, Virágsor 16. sz. a. I. emeleten megnyitottam.

Dr. Papp Árpád,

(33) 3—3 köz- és váltóügyvéd.

Sz. 1020.—1890. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A hosszuaszi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a nagy-szebeni „Albina” takarékpénztár és hitelintézet végrehajtónak, Samartian Petru, Boldiz Vaszilie és Grintia György végrehajtást szenvedők elleni 250 frt 50 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a hosszuaszi kir. járásbíró, területén f. kv. Pánádi község 206. számú telekjegyzőkönyvében A + 1. rendszám alatt foglalt és Samartian Petru, Boldiz Vaszilie és Grintia György tulajdonát képező s összesen 610 frtra becsült ingatlan az egyenkénti becsérték mint megállapított kikiáltási árban az egyenkénti árverést elrendelte, és hogy ezen ingatlanok az 1890. évi december hó 13-ik napján délelőtti 9 órakor Pánád községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, — vagy 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes ér-

tékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hosszuaszi, 1890. július hó 11.

A kir. járásbíró, m. telekkönyvi hatóság.

(31) 1—1

Kelemen,
kir. járásbíró.

Butor üzlethelyiség-változás.

Alólírott értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy butorüzletemet a **Kapu-utca 48. sz. alatti saját házamba** helyeztem át, a hol mindenem butorokkal a legjutányosabb árért szolgállok.

Teljes tisztelettel

1) 9—10

PAPP FERENCZ.

Sz. 456.—1890.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a segessvári kir. járásbíró, 2131./1890. számú végzése által a „Schässburger Spar- u Hyptheken Creditverein” végrehajtató javára, Kis György s társa ellen 400 frt tőke, ennek 1887. évi február hó 17. napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 45 forint 35 kr. perkölség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 630 frtra becsült 2 ló, 4 csikó, 2 tehén és 4 tulokból álló ingóságok nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek az 2735./1890. szá-

mu kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Nagy Bonon végr. szentvéd lakásán leendő eszközzésére 1890. december hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek, becsárán alól is el fognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig fel-

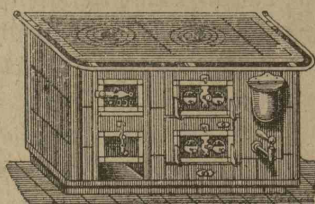
hivatnak, miszerint jogaikat az említett törv.-ezikk 111. és 112. §§-ai alapján az árverezés megkezdéseig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv.-ezikk 108. §-ban megállapított föltételek szerint lesz fizetendő.

Segessvár, 1890. november hó 18.

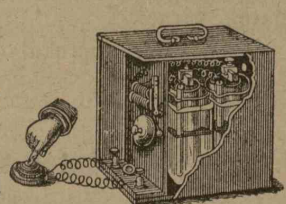
Fodor Árpád,
kir. bírósági végrehajtó.

(44) 1—1

Widmann Alfred,

lakatosmester
és takaréktűzhely-specialista

Brassóban,

Vár-utca 51. (új) szám alatt

ajánlja legcsinosabban fölszerelt takaréktűzhely-raktárát és cserébe vesz ócska takaréktűzhelyeket, valamint öntött kályhákat.

Jutányos árak mellett szállit épületlakatos-, rácszat- és bádógosmunkákat, továbbá különféle szerkezetű szellentyűket és ajtórugókat.

Folyton raktáron tart mindenféle electro-technikai alkatrészeket és elvállalja azok berendezését, solid kivitelben.

Gyári árak mellett különféle színű csiszolt kályhacsempék, kemence-sarokrészek

és párkányok

találhatók mindig nagy választékban.

(22) 4—10

